

Svar på fullmäktigemotion om en våtmark för att minska dagvattenbelastningen i Veckjärvi

Tillstånds- och tillsynsnämnden 24.02.2026 § 20
387/11.03.03/2026

Beredning och tilläggsuppgifter:

samhällsplanerinschef Enni Flykt, enni.flykt@borga.fi
markanvändningsexpert Mika Lehtonen mika.lehtonen@borga.fi
planeringschef Elina Leppänen elina.leppanen@borga.fi
miljövårdschef Jesse Methner jesse.methner@borga.fi
planläggare Anne Rihtniemi-Rauh anne.rihtniemi-rauh@borga.fi
miljövårdsinspektör Sanna Tarmi sanna.tarmi2@borga.fi.

Stadsfullmäktigeledamot Outi Lankia har väckt en fullmäktigemotion där hon föreslår att en våtmark eller något motsvarande planeras och byggs för att minska dagvattenbelastningen i Veckjärvi. Dessutom föreslår hon att planeringen och genomförandet av våtmarker och andra lösningar för hantering av dagvatten ska ingå i stadens planering av markanvändning.

Lankia motiverar sin motion med att Borgå stad i nuläget inte förebygger dagvattenolägenheter tillräckligt väl, vilket innebär att dagvatten som innehåller skadliga ämnen, fasta partiklar och näringsämnen hamnar i vattendragen. Skadliga ämnen i dagvattnet kan vara giftiga för vattenlevande organismer och de eutrofierar och grumlar vattendragen samt orsakar att bottnarna slammas upp. De dagvattenavgifter som staden tar ut ska användas för att minska belastningen på vattendragen. Lankia konstaterar att man i Borgå inte har byggt upp sådana konstruktioner som behövs för dagvattenhanteringen, till skillnad från flera andra städer. Lankia lyfter fram att Veckjärvi är Borgås största sjö och att den också i betydande mån används för rekreation. Dess tillstånd har försämrats betydligt sedan 2013, vilket bland annat har lett till algbloomningar och förändringar i fiskbeståndet. För att avbryta övergödningsutvecklingen i Veckjärvi bör den externa näringsbelastningen minskas genom olika åtgärder. Föreningen vatten- och luftvård för Östra Nyland och Borgå å r.f. har år 2022 utarbetat en utredning om Veckjärvis grundtillstånd och ett åtgärdsprogram för åren 2023–2027 för att förbättra Veckjärvis tillstånd.

Lankia föreslår att staden utöver de planbestämmelser som ingår i detaljplanerna för området ska vidta åtgärder för att minska den belastning som försämrar Veckjärvis tillstånd.

Svar på motionen

Allmänt om Veckjärvis tillstånd

Veckjärvis ekologiska tillstånd har definierats som god. Den externa fosforbelastningen på sjön beräknas uppgå till uppskattningsvis 560 kg/år. Den största enskilda belastaren är åkerbruk, vars andel är 37 procent (206 kg/år). Andelen fosfor som samlas genom utlakning av områden i naturtillstånd är 30 procent (167 kg/år) och andelen

dagvattenbelastning är 17 procent (95 kg/år). Sjön utsätts också för intern fosforbelastning. Den interna fosforbelastningen till följd av periodisk syrebrist i undersiktet uppskattas till 120 kg/år. Kvävebelastningen är cirka 8900 kg/år, varav den största delen, dvs. 25 procent, kommer från åkerbruk. Sättet att använda åkrarna inverkar dock avsevärt på vilken den verkliga belastningen slutligen är i jämförelse med den beräknade uppskattningen.

Dagvattnet från områdena väster om Veckjärvi rinner till Veckjärvi huvudsakligen genom områdena i naturtillstånd, Lillträsket och Olofsberg. Dessa områden fungerar som naturliga våtmarker som filtrerar dagvattnet. Därmed rinner också dagvattnet från det bebyggda stadsområdet till Veckjärvi huvudsakligen genom just dessa naturliga våtmarker. Därför är det inte nödvändigt att bygga nya våtmarkskonstruktioner.

Av skogarna i avrinningsområdet för Veckjärvi har stora områden skyddats särskilt i de norra och östra delarna av sjön. De skogar som ägs av staden på området är i huvudsak planlagda för rekreatiönsändamål och inte föremål för sådana skogsvårdsåtgärder, såsom dikning eller öppen avverkning, som kan orsaka extra belastning i sjön. Till exempel avverkning av skogar väster om Tjärträsket skulle medföra vattenbelastning både i Tjärträsket och Veckjärvi, eftersom vattnet i Tjärträsket rinner ut i Veckjärvi. I fråga om de åkerområden som staden äger är det möjligt att definiera användningssätten för åkrarna i arrendeavtalen.

Stadens nuvarande åtgärder för dagvattenhantering

Enligt 103 i § i lagen om områdesanvändning (132/1999) ansvarar kommunen för att ordna dagvattenhanteringen i detaljplaneområden. Dessutom konstateras det i 103 § att kommunen kan åta sig att ordna dagvattenhanteringen också i andra områden. Med hjälp av planläggningen och byggnadstillsynen kan staden påverka dagvattenhanteringen också på privat mark.

Borgå stad beaktar redan nu dagvattenhanteringen i planeringen av markanvändningen. I generalplanläggningen beaktas områden som har identifierats som naturliga dagvattenfilter. Vid detaljplanering och byggande av nya områden är utgångspunkten att den ursprungliga vattenbalansen bevaras så att byggandet inte ökar mängden dagvatten. Vid planläggningen reserveras utrymme för dagvattenhantering såsom fördröjning och filtrering. Genomförandet av konstruktionerna styrs genom planbestämmelser och genom byggnadstillsynen för att genomföra bestämmelserna.

Den senaste godkända planen i avrinningsområdet för Veckjärvi är i området vid Gamla Veckjärvivägen (3.9.2025 DP 453). I bestämmelserna i planen förutsätts att en dagvattenplan utarbetas på tomterna samt tillräcklig infiltrering och fördröjning av dagvattnet. Ett vatten- och avloppsnät ska också byggas i området.

Avloppsnätet säkerställer att den belastning som orsakas av den gamla bosättningen i området inte längre belastar Veckjärvi. För detaljplaneområdet för Äppelgården II (DP 571) som är under beredning kommer det genom planbestämmelser att krävas att dagvatten filtreras och fördröjs på tomterna. I största delen av detaljplanerna kommer det även i fortsättningen att ingå bestämmelser om dagvattenhantering. Med byggandet av

stadsinfrastruktur genomför Borgå stad en kvalitativ förbättring av dagvattnet, i synnerhet i sådana områden från vilka dagvattnet rinner ut i det känsliga vattendraget. Till exempel i Vårdalen finns det i rekreatiomsområdena konstruktioner som är avsedda att förbättra dagvattnets kvalitet, såsom filtrerings- eller fördröjningsbassänger. På Humlebergs koloniträdgårdsområde finns en dagvattenbassäng som byggts i enlighet med detaljplanen samt bestämmelser för behandling av dagvatten på tomterna.

Dagvattenplaneringen av byggnadsprojekt och hanteringen av dagvatten under markbyggnad är ibland bristfällig. Då måste staden genom sin tillsyn och styrning säkerställa att dagvattenplaneringen och hanteringen av dagvatten är tillräcklig och ändamålsenlig. I byggnadsprojekt som placeras på känsliga områden i stadens infrastruktur eller i större projekt utarbetas en plan för dagvattenhantering under byggandet.

Miljövårdschefen

Tillstånds- och tillsynsnämnden föreslår stadsstyrelsen att det som sägs ovan ges som svar på Outi Lankias fullmäktigemotion och sänder svaret till stadsfullmäktige för kännedom.

Paragrafen justeras genast.

Beslut

Tillstånds- och tillsynsnämnden beslutade föreslå stadsstyrelsen att det som sägs ovan ges som svar på Outi Lankias fullmäktigemotion och sänder svaret till stadsfullmäktige för kännedom.

Paragrafen justerades genast.